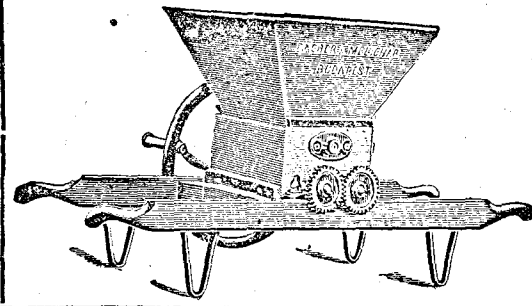
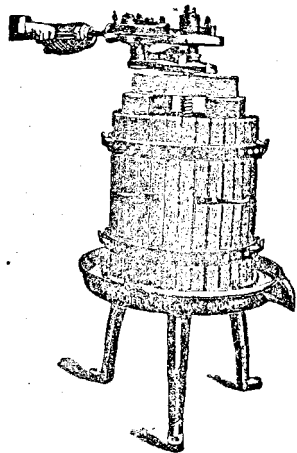

Tóthajtató

ERDÉLYI GAZDA

„MABILLE“ ÉS „EXPRESS“

SZŐLŐPRÉSEK,
= legújabb szabad. kuphengeres =
SZŐLŐZÚZÓK

1266.

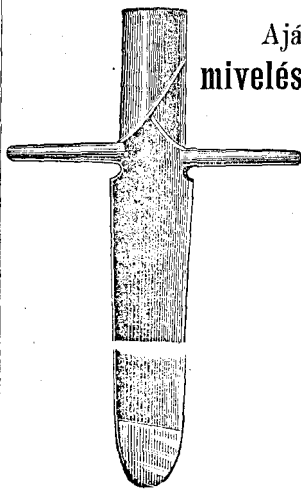
a legtökéletesebb és legjobb kivitelben, a legnagyobb munkaképességgel,
olcsó ár s kedvező feltételek mellett.

Addig míg borpréseimet meg nem
tekinti, szükségletét ne fedezze.

SZÜCS ZSIGMOND
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

MIKLÓSSY-féle
Aczél-Műgyár
Pelsőcz, Gömörm.

Ajánlja a cukorrépa
mivelési összes szerszá-
mokat, mint spe-
cialis és kiváló jó
minőségű gyártmá-
nyait s felkéri a t.
cukorrépa terme-
lőket, miszerint ke-
gyeskedjenek — a
saját érdekükben is
— a vasüzletekben
Óhámor védjegyű
szerszámot kérni.
1588

Specialista
sérvkötőkben!

KELETI-féle legújabb cs. és kir. szab.
sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával,
a legtökéletesebb a maga nemében!

Árak: Kétoldalu 24 korond.
Tegyezészeti gyáramban teljes jótállás
és legjutányosabb árak mellett készül-
nek továbbá:

- műlábak és műkezek,**
amputáltak részére.
- Műfűzők és egyenestartók**
ferdennöttek részére.
- Járó- és támgépek**
comb-, térd- és bokaizületgyuladásnál stb.
- Haskötők** gyomorhaj, vándorve-
se, köldöksérv és lógó
has ellen. Görcsér harisnyák.

Legújabb 1905. évi körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegy-
zékét titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

KELETI J. orvossebészi műszergyáros Budapest,
1452 IV., Koronaherceg-u. 17.

(a főtisztelendő Servita-rend zárdapalotájában)
Gyár: Központi városház. Alapítva: 1878

Haszonbért keresek

150—300 kat. holdig terjedő
jó minőségű birtokot
Október, esetleg Április 1-sőre.

Mint több évi praksissal bíró
gazdatiszt, fixadminisztrátora,
esetleg százalékos nagyobb
gazdaság vezetését is elvállalom

Közvetítők szerényen díjaz-
tatnak. — Ajánlatokat kérek.
Buzás-Bocsárd, u. p. Karácsonyfa.

1592 **Szövérdffy Árpád.**

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag védjegyvel

helyesen alkalmazva, minden növény-
nek legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágyaja. — Kiváuatra szakmun-
kákkal és árajánlattal készségesen
szolgál: 1511

Kalmár Vilmos,

Budapest, VI., Teréz-körut 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin
magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Alkalmi ajándékoknak
legalkalmasabb bevásárlási forrása

STEIN S. és TÁRSA

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete, kapható
újszülöttől 14 évesig Leány és fiuk részére Kabátok,
Ruhák, Kötények, Kalapok, Kapischonok, Harisnyák,
Kamáschlik, Gyermek fehérnemű minden nagyságban.

Mérték szerinti fűzők a legújabb formában és kényel-
mes viseletűt készítenek. Vidéki rendelmenyt pontosan esz-
közlők, gyermekruha rendelmenynél elegendő a kor meg-
jelölése és pontosan találó átút küldök. Baba kolengye,
keresztelő készlet állandóan raktáron a legfinomabb kivi-
telben. — **Határozott jutányos árak.**

Szives pártfogást kér

Stein S. és Társa,
Mátyás kir.-tér 2. sz.

1131

1905. Jauuár 1-től a tanácsház alatti helyiségben.

Trágyagypsz!

Mint az összes Erdélyi Gypszgyárak központi irodája, ajánlunk

kitünő erdélyi trágyagypszet!

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya az ERDÉLYI TRÁGYAGYPSZ amely különös sikerrel alkalmazható istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, lóhere és a pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya és konyhakertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra készséggel szolgál a

1590

Magyar Gypszkereskedelmi

Részvénytársaság,

BUDAPEST,

V., kerület, Dorottya-utca 9. szám.

Url Rezső

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1534.

Lónyíró ollók,

Marhanyíró ollók,

Ló- és marhanyíró gépek „HELIOS”
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek

legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

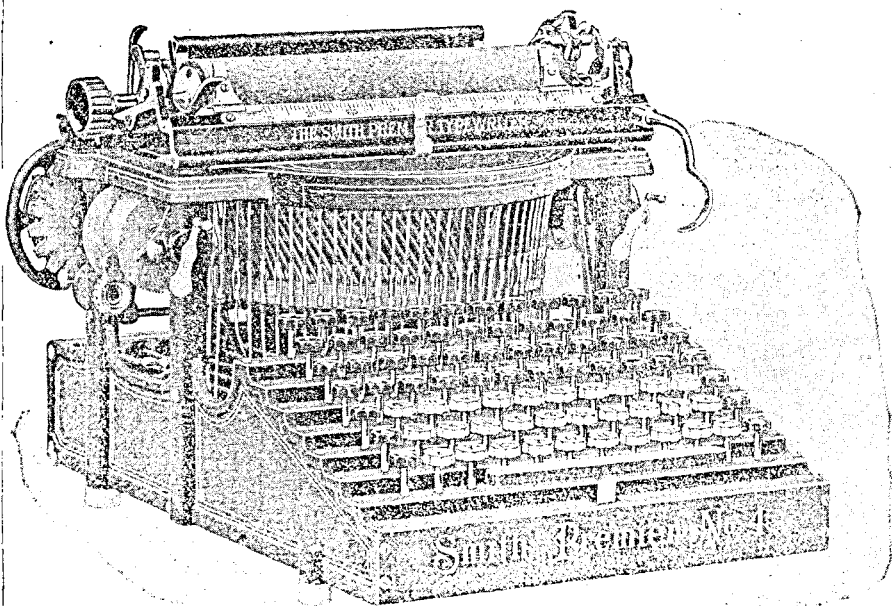
Központ:

Budapest, Andrassy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1923

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

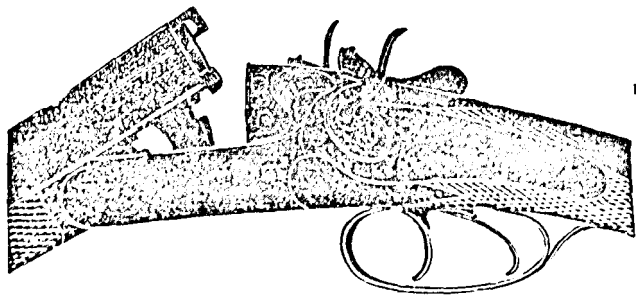
FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármely rendszerű vadász- és ezéllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Kedvezőtlen jelek. I. *Eber Ernő*. 459
Helyes-e a „mű-trágya elnevezés? *Dr. Ejury Lajos*. 460
Ki nem hajtott, frissen ültetett fák. *Krenedts Ödön*. 460

Kisebbszakközlemények:

- A zöld takarmányt a napnak melyik szakában vágjuk? — Szárnyasok etetése lóherével. — Sajátságos idegbántalom teheneknél. 461

Egyleti élet:

- Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának ülése. 461
Szarvasmarhadíjazás Kolozsvármegyében. 461
Vegyes közlemények. 462

Hirdetések

Kedvezőtlen jelek.

I.

Ha minden gondolatunkat nem tartanánk lenyűgözve a politikai válság, ha erőnknek minden atomját nem a szoros értelemben vett létfenntartási küzdelemben kellene megfeszítenünk, ha elménk a tapasztalatokból igazságokat, az eseményekből tanulságokat tudna leszűrni, ha nyitott szemünk éles lencséjén és füleink ép dobhártyáján keresztül az agyunkba jutott képzetek ott tudássá és meggyőződéssé dolgozódnának föl: ma az egészséges fejlődés és a biztos gyarapodás útján haladnánk előre. De ha minden föltétel hiányzik, ha egész közéletünket a politikai vértolulás veri a bénaság béklyójába, ha nem tudunk tapasztalatokat szerezni, ha nem tudunk tanulságokat gyűjteni, akkor továbbra is és egyenletesen gyorsuló sebességgel kell majd a hanyatlás lejtőjén lefelé haladni, majd gurulni, végül esni.

A hanyatlás lejtője! . . . Nagy szó és rémületet keltő lehet azok előtt, akik észreveszik, vagy képesek hinni benne. De rajta vagyunk-e ezen a lejtőn? Ki tudná azt biztosan megmondani? Csak beteges jelenségeket észlelhetünk, csak kórtüneteket állapíthatunk meg mi, akik nem nézhetünk még le domináló magaslatról a mai világra, akik kortársak vagyunk. A közgazdasági hanyatlás egy ilyen kórtünetére akarok rámutatni, még pedig a statisztika világításánál. Érzem az ódiómát annak, hogy megint a statisztika számait kell bizonyítékká összeraknom. Tudom, hogy a statisztika igazságait kételkedéssel és kicsinyléssel, talán gúnynyal és megvetéssel is fogadják ott, ahol a pozitív munkásság honol és a kézzelfogható bizonyítékok határoznak. De ha az orvos stetoskopjával a szívet, vagy a tüdőnek rendellenes működését észleli, ő azt kórtünetnek veszi, ha maga a páciens csak később fogja is a betegség elhatalmasodását észrevenni.

Külkereskedelmi forgalmunk statisztikáját veszem elő. Tükör ez, melyben az ország gazdasági tevékenységét láthatjuk meg, vagy még inkább fényérzékeny lemez, mely az előrehaladásnak, vagy a visszaesésnek mozzanatát rögzíti meg és mutatja meg.

Szemünk elé állítja: munkájával és tőkéjével az ország mennyi jószágot tudott előállítani; élete fönntartásához és igényei kielégítéséhez mennyit termelt maga és mennyit volt kénytelen idegen országokból behozni; terményeiből mennyi fölösleget tudott a határokon kívül elhelyezni és pénzzé tenni. Közvetve mindenkit érdekelhet ez a statisztika, mert kialakításában részt vesz az ország minden polgára: az, aki gabonájának, marhájának fölöslegét a piacra viszi, csakúgy, mint az, aki élelmezésének és ruházódásának cikkeit a piacon veszi.

Nézzük, mit vittünk ki az országból az utolsó évben és mit hoztunk be és állítsuk föl a mérleget: terményeink fölöslege volt-e nagyobb, vagy pedig szükségleti cikkeink hiánya. Gazdáknak írok, tehát a gazdasági terményekkel kezdem és azokra fektetem a fősúlyt.

Legnagyobb kiviteli cikkünk a gabona, hüvelyesek és liszt. Ennek *kiviteli* mennyisége az 1900. évi 26 millió metermázsáról 1904-ben 21 millióra esett, a kivitel értéke 439 millióról 426 millióra s hogy ez a szám még kedvezőtlenebbnek lássék, hozzá kell vennünk még azt is, hogy a *behozatal* mennyisége 1.6 millióról 4.3 millióra, értéke 22 millióról 63.5 millióra emelkedett. Igaz, hogy 1904-ben gyenge gabonatermésünk volt: búzából 37.3, rozsból 12, árpából 10.8, zabból 9.1 millió métermázsra termett, csak hogy az 1904-iki kivitelben az 1903. évi jó termés nagy része szerepel és hiszen 1900-ban is csak 37.4 millió q. búza, 10.0 millió q. rozs, 10.8 millió q. árpa és 10.2 millió q. zab termett. A gyenge termés tehát nem magyarázza meg egészen a kivitel csökkenését és a behozatal emelkedését.

A következő táblázat a statisztikában a főzélék és gyümölcs. Tekintélyes összegű ebből kivitelünk, de behozatalunk is. A forgalom értéke volt millió koronában:

	Behozatal	Kivitel
1900-ban	21.5	29.5
1901-ben	21.2	35.1
1902-ben	23.5	39.1
1903-ban	23.4	41.3
1904-ben	30.7	37.4

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapesten

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEJYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Az aratási és cséplési Árjegyzékünk

megjelent és azt kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük. 1006

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

Nem mondhatjuk, hogy ezen cikkek kivitelénél csökkenés van, noha az emelkedés nem olyan nagy és nem olyan egyenletes, mint a behozatalnál. De komoly gondolkodásra ösztönözhet az, hogy egy agrár-kultúr-állam, mint Magyarország, 30 milliót kell, hogy gyümölcsre és főzélékre kiadjon s ezen összegből dióra és mogyoróra 1 millió, káposztára, salátára, paradicsomra, ugorkára, stb. főzélékre 1.34 millió, hagymára 0.641 millió, friss almára és körtére 1.64 millió, friss szilvára 1.6 millió, aszalt szilvára 1.7 millió, szilvaizre 0.8 millió, lóhermagra 2.6 millió, lucernamagra 0.76 millió korona esik, holott Magyarország talaja és klímája gyümölcs- és főzéléktermesztésre kiválóan alkalmas és ennek a behozatalnak legnagyobb részét ki lehetne küszöbölni, ha a gyümölcs és zöldségtermesztésnek nagyobb lendületet és belterjességet lehetne adni. De a forgalom ezen csoportjánál még egy figyelemreméltó jelenség észlelhető; az, hogy a behozatalnál a főzélék és gyümölcs egy métermázsájáért átlag 20 koronát fizetünk, a kivitelnél pedig azért alig 10 koronát kapunk. Amiből elég világos lehet az a tény, hogy ezen termelésünknek nemcsak mennyisége, de minősége se elégíti ki a fejlettebb igényeket. Kell-e tehát ékebben szóló bizonyíték, mint ez a statisztika annak a tudatnak megerősítésére, hogy mezőgazdasági termelésünk nem fejlődik a magunk és a külföldiek fogyasztásával előrehaladó irányban, hogy ez a termelés egyoldalú és a piacok viszonyaihoz és kívánalmaihoz alkalmazkodni nem tud. Ezek előtt a statisztikai adatok előtt kellene gazdaközönségünknek is, földművelési kormányzatunknak is magukat a gyümölcs- és zöldségtermesztés erősebb felkarolására elhatározniok.

Eber Ernő.

Helyes-e a „mű“-trágya elnevezés?

A mezőgazdasági vegytan bölcső-korában, valamint az ezt megelőző korban a gazdák azt hitték, hogy a mezőgazdaság jóformán csak az időjárási viszonyoktól függ.

A mezőgazdasági vegytan rohamosan halad előre, úgyannyira, hogy vívmányai valószínűleg bámulatba ejtenek bennünket. A mezőgazdasági vegytan olyan tényekkel ismert meg bennünket, a melyekről rövid idővel ez előtt jóformán sejtelmünk sem volt.

A mezőgazdasági vegytan évről-évre több és több adatot szolgáltat arra nézve, hogy a gazdák belássák mindjobban azt, miszerint egy okszerűen vezetett mezőgazdaság nem függ teljesen az időjárástól.

Amíg a talajnak tudományos vizsgálatával nem törődtek, addig sok helyen űzték a rablógazdálkodást, de a tudományos vizsgálatok eredményei mindinkább meggyőzik a gazdát arról, hogy a rablógazdálkodással végleg szakítania kell. Saját és nemzete jóléte érde-

kében oda kell törekednie, hogy azokat a tápanyagokat, melyeket a talajtól elvont, rendszeresen pótolja is. A tápanyagoknak visszapótlása mindig meghozza áldásos gyümölcsét.

A gazda már régen is a legtermészetesebbnek azt tartotta, hogy a talajtól elvont erőket úgy adhatja vissza, illetőleg azáltal pótolhatja, ha földjére istállótrágyát hord, ott elszórja és alászántja. Az ilyen trágyázásnak hatását igen sok esetben csak kis mértékben vették észre, amelyen csodálkozni nem is lehet, mert hiszen az istállótrágya a talajban levő természetes tápanyagokat, minők a *káli*, *phosphorsav*, *mész*, stb. csak csekély mennyiségben tartalmazza. Így a gazda az istállótrágyával a természetes ásványi forrásokat helyes arányban nem pótolhatta.

Liebignek, a mezőgazdasági vegytan megalapítójának tanai óta egészen más viszonyok uralkodnak. Ő megmutatta azt, hogy a talajnak hiányzó vagy megfogyott tápanyagait rendszeres pótlással ki lehet egyenlíteni, mi által a talajnak termőerejét fentarthatjuk.

A természettel foglalkozó ember kis gondolkodás után is azonnal belátja, hogy a növények részére a legtermészetesebb tápanyagforrás mégis csak maga a *talaj*. Nemcsak a humuszos talajban találják meg a növények tápanyagjait, hanem a sziklák, illetőleg kőzetekben is. Ez utóbbi sem szorult bővebb bizonyításra, ha a sziklákon elő pompás fenyőkre gondolunk.

A legtöbb kisgazda szereti a maradiságot, régi szokásairól, elveiről nem akar lemondani. Talán ez a maradiság az oka annak is, hogy a kisgazda még mindig azt mondja: »természetes trágya csak az istállótrágya.«

Pedig ezen állítás egyáltalában nem felel meg a valónak, mert sem az istállótrágyát, sem az úgynevezett vadtrágyát nem tekinthetjük olyan természetes tápanyagforrásnak, mint magát a talajt. Hiszen az istállótrágya a talajt általában csak vékony rétegben fedi, a sziklákra pedig el sem jut.

Kezdetben a kisgazdák szörnyű gunyosan fogadták az *ásványi trágyázást*, semmiképpen sem akartak arról beszélni másképp, csak mint *mesterséges vagy műtrágyázásról*.

De nemcsak a trágyázással voltak így; ott vannak a vető és aratógépek is, mely kicsinyléssel, kételkedőleg és szintén gunyolódva fogadták azokat? Bármennyire gunyolódtak is, a meggyőző eredmények kételyeiket csakhamar eloszlatták, s gunyolódásuknak véget vetettek, belátták azt, hogy azok mily alap-talanok.

Mindezek dacára a »mű«-trágyázás elnevezést még ma is szerte-széjjel használják, holott mint már fentemlítve volt, az ásványi trágyázás sokkal természetesebb az állati trágyázásnál.

Az anya természet növényeit ellátta mindazon tényezővel, melyek azoknak fenntartásához megkivántatnak; ellátta őket *ásványokkal*, *vízzel*, *levegővel* és *Nappal*, s így csak az ötödik helyen áll a tápanyagokat kissébb mennyiségben tartalmazó állati trágya.

A trágya tulajdonképpen az állati gyomorban illetőleg a belekben állítatik elő, még pedig rendkívül bonyolódott folyamatok vagyis változások árán, s az állati trágya növényi tápforrás tekintetében messze mögötte áll a talajban levő ásványok, illetőleg azok bomlási termékeinek.

Ha már most párhuzamba állítjuk az állati trágyát az ásványival, akkor a müncheni *Böhmernek* teljességgel igazat kell adnunk; mert akár ezen trágyák keletkezését, akár fontosságukat, mennyiségüket vagy a közvetlenséget tekintjük is, sokkal *természetesebbnek* találjuk az ásványi trágyát házi állataink trágyájánál.

Ha mi a *káli*, *mész* és *phosphor* trágyákat nem műtrágyáknak, hanem — mint helyesebb is — *ásványi-trágyáknak* nevezzük, az állati vagy istállótrágyával szemben, akkor valószínű, hogy kisgazdáink amazoktól sem idegenkednének.

Böhmern is kiváló fontosságot tulajdonít a helyes elnevezésnek. Hiszen a mindennapi tapasztalatból tudjuk, s a nép között forgólván lépten-nyomon meggyőződhetünk arról, hogy a falusi, vagyis a természet embere mily ellenszenvvel és kétkedéssel fogadja még a legjobb terméket is, mihelyt az »mű« vagy »mesterséges« jelzővel van ellátva.

Minden mű vagy mesterséges termékben valami *természetellenest* lát; azt tartja minden mű-termékről, hogy az idő viszontagságainak, befolyásának nem képes ellentállni.

Az tagadhatatlan, hogy sok esetben a szép és bonyolódott elméletek gyakorlatilag nem váltak be, de a jelen esetben éppen fordítva áll a dolog.

Az ásványról még az egészen egyszerű kisgazda is tud helyesen gondolkodni. Az ásványt ő a legeredetibb, vagyis a legtermészetesebb valaminek tartja: úgy gondolkodik, hogy az az anyaföldnek egy darabja; ehhez már ragaszkodik, s erősen bizik benne!

A fogalmak egyszerűsége által lehet eloszlatni a kisgazda kételyeit.

Ne beszéljünk »mű« vagy »mesterséges« trágyákról, hanem nevezzük ezeket *ásványi-trágyáknak*; valószínű, hogy a »mű« jelzés egyik oka annak, hogy hazánkban az ásványi trágyákat úgyszólván alig használják. Ezeknek használata jóformán csak a nagyobb gazdaságokra szorítkozik, parasztságunk pedig alig ismeri azokat.

Dr. Ejury Lajos

Ki nem hajtott, frissen ültetett fák.

Akár gondatlan ültetés, akár kövérebb talajból a soványabba való átültetés vagy száraz tavaszi szelek okozzák is, hogy egy-egy frissen ültetett fiatal fánk nem akar kihajtani: nem kell mindjárt reményünket vesztetnünk s a késlekedőt egyszerűen kidobnunk, mert a bajon rendszerint még segíteni lehet egész május és júniusban is és pedig többféle módon.

A kései kihajtást természetesen mindig az okozza, hogy a fának kevés a nedve s ezt a bajt sokszor már abból a talajból hozza magával, amelyben elcsenevészedve nevelkedett, de megesik, hogy sokáig volt úton, roszszul vagy sehogy sem volt csomagolva, nem metszettük gyökereit gondosan és újra vissza az ültetésnél.

Az ilyen fát június végéig újra kiáshatjuk s gyökereit visszavágjuk, de mindig úgy, hogy a *vágási felület lefelé essék* és a fát, illetve gyökerét, a *napon felmelegített* vízbe állítjuk egy napon át, árnyékos helyen s elég meleg időben, nehogy a víz, a melyben áll, éjjelen át kihűljön s akkor »ürge lyukba« újra elültetjük, vagyis úgy, hogy mindig csak

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktáral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszterüen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

egy-egy kis réteg földet dobunk, homokkal vegyesen a gyökérre s arra mindannyiszor annyi vizet töltünk, amennyit csak be bír inni, végül pedig gyűrűt húzunk töve körül s azt is tele öntjük vízzel néhány napon át.

Egy másik módja annak, hogy az ilyen facsemetét erőre kapassuk, az, ha a fát egyik oldalán megásva, egész hosszában lefektetjük s törzsét koronájáig egy arasznyi földréteggel hányjuk be s ezt a földréteget igen nedvesen tartjuk. Így hagyva a facsemetét 5—6 napon át, az rendkívül megerősödik s felállítva és beültetve gödrébe, rendszerint a legrövidebb idő alatt fakadásnak indul.

Ha észre vesszük, hogy a csemete gyenge vagy útközben, midőn hozattuk, gyökerei sokáig és hideg levegőnek voltak kitéve s a talaj is gyenge, amelybe ültetjük, akkor gyökereit, visszametszés után, mielőtt a fát beültetnénk, bele kell mártanunk, agyag, föld, friss trágya és víz keverékbe, amely azonban ne legyen sem nagyon hig, sem nagyon sűrű, mert ha hig, kevés marad belőle a gyökéren, ha pedig sűrű, akkor egy tömegbe marad meg azon s a gyökérszövetnek természetellenes fekvést ad, hanem olyan legyen, hogy jó vastag réteggel vonja be a gyökér minden egyes szálát. Ha pedig betesszük a fát a gödrébe, akkor akár erős, akár gyenge a csemete, ne nyomjuk azt le gyökérének fogva a gödör fenekére, mint rendszerint minden napszámos megteszi, hanem szépen hintsünk puha földet alája s addig szórjuk azt apránként a gyökérre, amíg el nem lepi és ne tiporjunk föléje durván a csizmákkal, ami ismét minden napszámos embernek szokása, hanem ha pár nap múlva megüledett a földje, töltsünk utána újat, addig, míg a gyökér be nem telik.

Ha az ültetést vagy az újból való ültetést tavasszal végezzük, akkor, ha csak nem valami igen kitért zsiros vagy nedves talajjal van dolgunk, mindig ürge lyukba ültessünk, hogy biztosak legyünk az eredmény felől.

A május—juniában újra ültetett vagy lehajtott és beföldelt csemetét, kivált ha meleg időjárás vagy száraz szelek járnak, ezek ellen igen tanácsos, törzsükön szalmaréteggel bevonni, de természetesen csak addig, ameddig fakadásnak nem indul, mert különben később a szalmaburkolat ártalmára válnék.

Ugyancsak a napnak szárító hatású sugarai ellen kell, hogy a karó is védelmet nyújtson a frissen ültetett csemetének s azért azt, kivált ha gyenge, mindig lássuk el vastag karóval, amelyet elég közel hozzá, a déli oldalon kell bevernünk.

Igen jó a szalmaburkolat helyett a fenyőgaly, amely amellet, hogy a törzset a napsugarak ellen védi, még nedvesen is tartja azt; de annál rosszabb a mohának alkalmazása a törzsön, ha csak pár hétre is, mert abba igaz, hogy beveszi magát az eső, de a törzsön mindig penész képződik alatta, amely azt kérelhetlenül megtámadja. A fának csak a rajta termett élő moha nem árt.

Kredits Ödön.

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ **A zöld takarmányt a napnak melyik szakában vágjuk?** Konrad szerint (Illust. landw. Zeit.) a lóhere reggel 1'087%, este 2'087%, a lucerna " 2'906%, " 4'382% nitrogén-tartalmaz.

Ezen jelenséget oly módon magyarázhatjuk meg, hogy a növények a nitrogént a nap-pali világosságnál veszik fel s így a nitrogén a növényekben estére felszaporodik.

A vizeztartalommal már fordítva áll a dolog, ez ugyanis száraz időjárás mellett, a napi elpárolgás következtében este jóval csekélyebb mint reggel. Hosszabb szárazságnál tapasztalhatjuk, hogy pl. a lóhere levelei délután és estefelé egészen egészen fonnyadtak, míg az üdítő éjjel után, harmatos reggelen felfrissülnek, magukhoz térnek.

A tápanyagtartalom ingadozása miatt nem szükséges egy külön napszakot választani a kaszálásnál. Ettől eltekintve inkább más gazdasági okokat kell mérlegelni s a kaszálás idejét azok szerint megválasztani.

Állatainknak szivesebben adjuk a már kissé fonnyadt zöldtakarmányt, mint az egészen frisset. A reggeli harmatos kaszált zöldtakarmány hamarosan megmelegszik; akár az ilyent, akár a harmatos takarmányt etetjük, állataink rendszeren felfuvódnak.

Igás lovaknak pl. a zöldtakarmányt legjobb éjjel és korán reggel a munka előtt adni. Teheneknek, ha nappal legelők vannak, az istállóban a zöldtakarmányt reggel és este adjuk. Mind a két esetben legjobb a zöldtakarmányt este kaszálni.

Ha állatainkat egész nap az istállóban zöldtakarmányon tartjuk, akkor legjobb reggel vagy a délelőtt folyamán egy-egy rakományt behozni.

Dr. E.

+ **Szárnyasok etetése lóherével.** A lóhere a szárnyasok etetésére alkalmasnak bizonyult úgyis mint széna és úgyis mint zöldtakarmány. Különösen becses a lóher-széna mint téli táplálék, u. n. lóherelisztt, mit az elszáradt lóherelisztelek sótdörzsolése által nyerünk. A lóherelisztt annyival értékesebb a lóhere szecskánál, hogy könnyebben emészthető s úgy az apró, mint a fejlett szárnyasok táplálására alkalmas. Egy teli marok ilyen liszt naponta öt baromfi táplálására elegendő olyképp, hogy melegvizben feleresztve a lágytakarmányhoz keverjük. Nyáron zöldlóhere alkalmazása hasznos, de legyen a here mindig friss, aznapi kaszálás és vágjuk úgy 1 cmtr. hosszúságú darabokra — így szórjuk azután a majorság elé egy-egy teli marokkal minden 5 szárnyas számára. E takarmányozási mód igen jónak bizonyult.

+ **Sajátságos idegbántalom teheneknél** E cimen *Straten* állatorvos a tehenek egy sajátságos betegségével ismertet meg. Az állat rázza a fejét, féloldala felé roskad, azután hirtelen összerogy. Maga elé nyújtja a lábait, hangosan bög, nehezen lélegzik, kissé nyáladzik is és hasmenéses ürüléke van. Fel fel áll, eleje vagy hátulja felé roskad, újból elesik és hevesen lélegzelve féloldalán fekve marad.

Láza nincs. E sajátságos tünetek mintegy félórán át gyötrik az állatot, azután feláll s a kissé gyors lélegzéstől és könnyű diarrhóától eltekintve, teljesen egészséges. E hirtelen fellépő betegség okát az író hirtelen ijedségben keresi. Az ő gyakorlatában — ugymond — 12 ilyen eset fordult elő.

EGYLETI ELET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet minden nyáron, a szünet alatt tartani szokott rendkívüli választmányi ülését (mely a gazdasági tanintézeti ösztöndíjak és jutalomdíjak megszavazásáért szükséges) folyó hó 24-én tartotta meg.

Elnökölt: Br. Jósika Gábor egyll. elnök.

Előadott: Tokaji László egyll. titkár.

Felent voltak: Eöry Tivadar, dr. Gidófalvy István, Fekete Nagy Béla, gr. Bethlen Balázs, Nagy Lajos, Molnár Sándor, Szász István és Éber Ernő s. titkár.

1. Mult május 31-iki ülés jegyzőkönyve felolvasatván, tudomásul vétetett.

Ezen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnök felkéri Eöry Tivadar és Szász István tagokat.

2. A kolozsvári gazd. tanintézet tanári testületének javaslata alapján igazg. választmány tizenkét állami ösztöndíjas hely betöltése tekintetében a tanári testületével meg egyező véleményt ad. Az ezen tárgynál fölmerült konkrét eset kapcsán *Fekete Nagy Béla* v. tag indítványára — választmány határozta, hogy a kormányhoz intézendő fölterjesztésben kéressék, miszerint az állami ösztöndíjas helyek betöltésénél ne csupán az erdélyi születés, hanem az erdélyi születés, *vagy illetékesség* legyen irányadó.

3. A Bors és Mikó féle jutalomdíjakat, a tanári testület javaslatára *Elekes István* és *Sonea Florián* végzett hallgatóknak adományozta a választmány és azok átadására felkéri Nagy Lajos és Gidófalvy István tagokat.

4. A kolozsvármegyei szakosztály azon kérésére, hogy az E. G. E. a földmivelésügyi miniszterium által négy járásban való állatdíjazásra engedélyezett, de még ki nem utalható 1200 koronát előlegezze: ig. választmány a kért összeg előlegezését határozta.

5. A kolozsvármegyei szakosztály kérésére: ig. választmány ez év őszén rendezendő bánffyhungyadi gyümölcs és terménykiállítás költségeire és díjaira 200 korona segélyt szavazott meg.

6. Igazgató-választmány az elnökségnek a nyári szünet alatt tett többrendbeli intézkedéseit jóváhagyó tudomásul véve, az ülés bezárattott.

Szarvasmarhadíjazás Kolozsvármegyében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet *kolozsvármegyei szakosztálya* Kolozsvármegye mezőgaz-

Szőlők rigolozását gőzekével

70--80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

dasági bizottságával és a kolozsvári m. kir. állattenyésztési felügyelőséggel karöltve a népies szarvasmarhatenyésztés emelése céljából *kizárólag földműves kisgazdák részére* az alább felsorolandó járásokra kiterjedően, azok székhelyein államsegélyvel tenyészszarvasmarha-díjazást rendez. És pedig:

a *tekei* járás részére *Teke* községben 1905. október 8-án,
a *bánffy-hunyadi* járás részére *Bánffy-Hunyad* községben 1905. október 15-én,
a *nagy-sármási* járás részére *Nagy-Sármás* községben 1905. október 22-én,
a *nádasmenti* járás részére *Magyar-Gorbó* községben 1905. október 29-én

Díjak.

Az egy-egy járásban kiosztható díjak a következők:

Erdélyi-magyar fajta tenyésztehénért:

egy első díj à 50 K. = 50 K.
egy második " à 30 " = 30 "
három harmadik " à 20 " = 60 "
három negyedik " à 10 " = 30 "

Erdélyi-magyar fajta 2—3 éves üszőért:

egy első díj à 25 K. = 25 K.
egy második " à 20 " = 20 "
egy harmadik " à 15 " = 15 "
két negyedik " à 10 " = 20 "

Erdélyi-magyar fajta két éven aluli üszőért:

egy első díj à 20 K. = 20 K.
három második " à 10 " = 30 "

Összesen 300 K.

A díjakat a helyszínen, a bírálóbizottság elnöke osztja ki. A pénzdíjakat nyert állatokon kívül a bemutatott jobb tehénekért és üszőkért a bírálóbizottság dicséret okleveleket fog kiosztani.

Bírálat.

A díjazásra bemutatott állatok bírálatát az alábbi bíráló-bizottság végzi:

A *tekei* járásban: Elnök gr. Teleki Arctur, tagok: Lészai Ferenc közg. előadó, Papp Zoltán főszolgabíró, Engi Elek, Lengyel Gusztáv, gr. Teleki Ferenc.

A *bánffy-hunyadi* járásban: Elnök: Barcsay Domokos, tagok: Lészai Ferenc közgazd. előadó, Kertész Samu főszolgabíró, Balázs Márton, Hegyely Endre, id. Mátyás Ferenc, dr. Szentiványi József.

A *nagy-sármási* járásban: Elnök: gróf Béli Kálmán; tagok: Lészai Ferenc közgazd. előadó, Veszprémi Antal főszolgabíró, Ajtay Géza, Bitay Ferenc, gr. Ráday István, Tokaji László.

A *nádasmenti* járásban: Elnök: Lészai Ferenc; tagok: Mosa Ferenc szolgabíró, Betegh Ernő, Szereday Aladár, Tokaji László, Turcsa András.

Minden bíráló-bizottságnak hivatalból tagja az állattenyésztési kerületi felügyelő és járási m. kir. állatorvos.

A részvétel feltételei.

1. Csak *tisztavérű erdélyi-magyar* fajta tenyésztehén és üsző díjazható.

2. Csak azon *földműves kisgazda* tarthat igényt állata díjazására, aki igazolni tudja, hogy az illető járás valamely községében állandóan lakik, hogy a díjazásra elővezetett állat saját nevelése, illetőleg, hogy a tenyész-

tehen legalább egy év óta van birtokában. Az igazolás történhetik a helyszínen a községi jegyző, bíró által, vagy az eljáróság bizonyítványával.

Lelkészek, tanítók, jegyzők, gazdatisztek csak dicséret oklevelet nyerhetnek.

3. Egyik járásbeli díjazásra a másik járás kisgazdái nem pályázhatnak.

4. Ha a bíráló-bizottság határozata szerint a kellő számú díjazásra érdemes állatot elő nem vezettek, később kitűzendő időben más járásban kerülnek a díjak kiosztására.

Kelt az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának 1905. július 20-án tartott intéző-bizottsági üléséből.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Időjelzés.** Jelzéseimnek megfelelőleg július hava meleg nyári hónapnak vált be, hol a nagyobb mérvű lehülés miként azt jeleztem a 19-ki csomópontkor állott be csapadékkal, a mely lehülés ennek hatáskörében meg is maradt, de miután e lehülés csupán a bolygók befolyásától jött, a Napon ellenben inkább a szétszór, kitörésből eredt foltcsoportok uralkodtak, a meleg csakhamar ismét vissza állott, de a forróság még sem lett oly elviselhetetlen mint előbb, a mi egyrészt a keresztező bolygó hatásokból, másrészt onnan jött, mivel a legnagyobb szétszór foltcsoport átfordult tőlünk a Nap tulsó oldalára, vagyis annak tengely forgása folytán nekünk láthatatlanná vált. Augusztus eleje különösen a 4-ik csomópont körül csapadékosnak ígérkezik s változatos időjárást hoz, úgy hogy augusztus iukább változatos, kevésbé meleg hónapnak ígérkezik a bolygók részéről mint július volt, a folt járás módosíthatja még e jellegét, de a forróság mégsem lesz oly állandó és magasfoku, mint e hónapban 19 két megelőzőleg. Augusztus csapadékban is bővelkedőbbnek ígérkezik különösen a 4—23-ik csomópontok hatáskörében s ha 15-ke körül a Hold nem lesz képes a felhőzetet megemészteni, úgy ez alkalommal is lehüléssel nagyobb mérvű csapadék várható, ha azonban az esetleg keletkező felhőzetet hirtelen megemészti, úgy ez időtájt lesz hónapunk legszárazabb s legmelegebb időszaka. Különben 15-én részleges holdfogyatkozásban is lesz részünk. Augusztus hónapjai 1—3—4—7—8—14—15—20—23—27—29—30 hol 4—15—23 és 30 a kiváló, de a többiek is kisebb-nagyobb mértékben zavarólag hatnak, így a cséplésre e hónap nem igen lesz kedvező.

Meteor.

— **A gyógynövénytermesztés föllendülése.** A *fehéregyházi* kincstári telepes birtokon a múlt és azelőtti évben a gyógynövénytermesztéssel végzett kísérletek kiváló eredménye — melyről a lapunkban teljtartalmulag leközölt jelentések kimerítően beszámoltak — éppen ezeknek a jelentéseknek nyomán nagy mértékben fölhevítta a gazdák érdeklődését a gyógynövénytermesztés iránt, úgy, hogy Királyhágón innen és túl igen sok gazda akadt, aki nemcsak közelebről tájékozást szerzett erre nézve Fehéregyházáról, ezen kísérletek

vezetőjétől, Szabó Károly telepkezelőtől, hanem tényleg, már nagyobb arányokban meg is indította a gyógynövénytermesztést. Ez a föllendülés azonban szükségképpen arra kell, hogy indítsa a földművelési kormányzatot, hogy a gyógynövények értékesítésének szervezésére nézve is megtegye a kellő előkészületeket, mert a mai viszonyok közt az igen kockázatos és a további lendületet megállítaná. Mint értesülünk, erre nézve megtörténtek a kezdő lépések, valamint arra nézve is, hogy a hegyvidéki miniszteri kirendeltség is fölvegye akciójába a gyógynövénytermesztés terjesztését. Bizonyára a székhelyföldi kirendeltség is meg fogja ezt tenni. Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy a kolozsvári gazdasági tanintézetnél az E. G. E. fölterjesztésére szintén megindultak már a múlt évben a gyógynövények termesztésével a kísérletek, úgy, hogy az ezen kísérletek eredményéről beszámoló és reméljük, a gazdáknak minél hamarabb rendelkezésre álló jelentés is impulzust fog adni a gyógynövénytermesztés terjedésének.

— **Kormányintézkedések a szarvasmarhatenyésztés emelésére.** Mint értesülünk, a kolozsvári állattenyésztési felügyelőség rendelkezésére tenyésztehéneknek kisgazdák részére való beszerzésére ezidőszert 173,000 korona áll, amely összegből a következő költségek részesednek:

Egerbegy	30000 K.-val
Marosludas	49000 "
Detrehem	30000 "
Kolozskara	24000 "
N.-Sármás és Fehéregyháza	40000 "

Ezen összegekből kisgazdák részére tenyésztehéneket fog a felügyelőség beszerezni és pedig Fehéregyháza részére pinzgauai fajtát, a többi részére erdélyi magyar fajtát. Az állami telepéseknek az ezen célra kiadott összegeket 5 év alatt kamat nélkül, más kisgazdáknak 5 év alatt 4% kamattal kell visszafizetniük. A telepések tenyészteheneit az állam saját költségén biztosítja. Ismerve ezen tenyészállatbeszerzés rendkívül előnyös feltételeit, igazán a lehető legtöbb községben meg kellene indítani a tenyésztés javítására ható tevékenységet és hisszük, hogy az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztálya Kolozsvármegyére nézve nem is fogja ezt elmulasztani.

— **Méhészeti előadások.** A méhészeti vándortanítók folyó évi augusztus hónapban az alább megnevezett napokon és helyeken tartják előadásait: *Tóth* János hatodik kerületi, Székhelye Nagyenyed. 14—15-én Priszlopon, 16-án Lopusnyakon, 17-én d. e. Holgyán, délután Kosesden, 18-án Bodófalván, 19-én Perulon. *Nagy* János hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár. 3-án Mérán, 4-én dél-éltt Vistán, délután Hidegszamoson, 5-én Magurán, 6-án Mariselen, 7-én d. e. Melegszamoson, délután Kiskapuson, 8-án dél-éltt

HALDEK

magnagykereskedése, József Főherceg ö császári és királyi Fensége udvari szállítója,

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 9. SZ.

Ajánl kiváló minőségben jutányos ár mellett

mustár, tarlórépa, hajdina, muhar, spergula } **magot,**
Lóbabót, paprikakölest, fehér kölest, stb.

Sárvásáron, délután Nyárszón, 9-én délelőtt Oláhbikalon, délután Damason, 10-én Malomszegen, 11-én Kettesden.

— **Uj cukorrépa vetési mód kipróbálása.** A magyar diószegi cukorgyári uradalomban a cukorrépa vetésének egy különös módja otthonos, a melyet sok évi kísérletezés után báró Kuffner Károly honosított meg s a mely ott teljesen bevált. A magyarvári növénytermelési kísérleti állomás ezt az új vetési módot most próbálta ki s a nagyarányú próbák eredményeként megállapította, hogy a diószegi vetéssel a répa egyenletes kelését és fejlődését előmozdíthatjuk, feltéve, hogy a talaj a vetés alá kifogástalanul van előkészítve.

— **Gépbemutató.** A múlt évi szárazság okozta takarmányszükség következtében igen sok szalastakarmány került vasuti szállításra. A vasuti kocsi jövedelmezőbb kihasználása véget a szállítandó takarmányt előzetesen préselni kellene, amde a magyar gazdaközönség ma még kevéssé ismeri a széna és szalmapréseket. A múlt év tapasztalataink okulva, az „OMGE” f. évi augusztus hó 25., 26 és 27. napjain a gödöllői koronauradalomban széna- és szalmasajtoló gépbemutatót rendez, a mikor is minden ilyfajta gépet műszakilag kipróbálnak és munkaközben is bemutatnak az érdeklődő gazdaközönségnek. Ugyanekkor kerülnek bemutatásra cséplőgépekre felszerelhető öntetőkészülékek. Ezeknek célja a cséplésnél gyakori balesetek kiküszöbölése. A gépbemutató bejelentési határideje július 31-ike.

— **Pályázati hirdetmény** A nagyenyedi magy. kir. vincellér-iskolában folyó évi október hó 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra 19 egész, 5 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik. *Pályázati feltételek:* 1. Tizenhat évet betöltött életkorú igazoló keresztlel. 2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhimlő oltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. A népiskola teljes elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány. 5. Szülő vagy gyám koronás bélyeggel ellátott, két tanu által aláírt kötelező nyilatkozata, melynél fogva kötelezi magát, hogy a felvett tanulót a vincellér-iskolából annak elvégzése előtt ki nem veszi, s egyúttal kötelezi magát arra is, hogy az esetre, ha a tanuló az iskolát annak elvégzése előtt engedély nélkül, önhibájából elhagyja, avagy az iskolából fegyelmileg kiráztatná, az általa addig élvezett ösztöndíj egész összegét az államkincstárnak megtéríti. 6. A jelzett hiteles és rendesen bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamódványok *augusztus hó 20-ig* a nagyenyedi m. kir. vincellér-iskola igazgatóságához intézendők — a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz címelve — honnan a folyamódók felvételük ügyében rövid idő alatt értesítettni fognak. 7. Az intézetben egy évet önköltségen töltött; katonai kötelezettségének eleget tett; kertészet, szőlőszet, pincészet körében már működött, vagy kádármesterségét tanult egyének, ha ezen minősítésüket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztöndíjak elnye részénél előnyben részesülnek. *Figyelembe veendő:* a) Az intézetbe felvett növendékek fehérenemű és egyéb állásukhoz illő célszerű ruházatról, nemkülönben író-, rajz- és kisebb

munkálati eszközök: kések és ollókról önmaguk tartoznak gondoskodni: lakást, ágyat, ágyneműt, világítást, orvosi kezelést és gyógyszerket azonban ingyen nyernek. b) Az egész ösztöndíjat élvezők teljes ellátásban: reggeli, ebéd, vacsora és mosatásban részesülnek; a fél ösztöndíjasok ellenben ugyan az egész ösztöndíjasokkal egyenlő ebédet és vacsorát kapnak, de az ezen étkezéshez szükségesített kenyérről, továbbá reggeli és mosatásról önmaguk tartoznak gondoskodni. c) Ösztöndíjban nem részesülő, önköltséges tanulók, a mennyiben a növendékek száma a 24-et meg nem haladja, az a) pont alatt foglalt előnyökben részesülnek, ellátásukról azonban önmaguk tartoznak gondoskodni, s az intézeti élelmezőnél havi 14 koronáért fél, 28 koronáért pedig teljes ellátást nyerhetnek. A fél ösztöndíjat élvezők is havi 14 kor., vagy az élelmezővel megalkuvás útján teljes ellátásban részesülhetnek. *A nagyenyedi m. kir. vincellér iskola igazgatósága.*

— **Basalt festék,** hidegvízfesték, homlokzatok és belső mázólatok részére. Mikrosol házigomba, nyálka- penészgomba kiirtására és képződése ellen. Már régen mutatkozik egy könnyen kezelhető és hatásos hidegvízfesték szükségessége homlokzatok és belső mázólatok részére, minthogy a használatban levő agyag és mészfestékek a célnak sehogyssem felelnek meg és az olajfesték pedig drága. Ezen kellemetlen helyzetben segít a Basalt festék, mely már közönséges víz hozzáadása által használhatóvá válik. Teljesen viharálló, mosható, mázólat nem repedezik és nem morscholdik, amellet tüzbiztos, ami fatárgyakra nézve rendkívül nagy előny. Minthogy a Basalt festék alig drágább mint a használatban lévő agyag és mészfestékek, amellet azonban az olajfesték összes tulajdonságait magában foglalja, ezen gyártmányok a mezőgazdaság terén bizonyára nagy jövője van, annál is inkább, minthogy a mázólatok való elkészítése a képzelhető legegyszerűbb. Az erjedési iparban olyan kellemetlen és káros határu nyálka- és házigomba, továbbá falmész stb. képződése és azok kiirtására, legjobb szernek bizonyult a Mikrosol, mely az évek során át a legjobb hírnevet vívta ki magának. Eltekintve a Mikrosol rendkívül hatásos, mint desinfiáló szer, egyszerű alkalmazása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy erjedési helyiségekben, pinceraktárakban, lakásokban, tejjádaságokban, égetőkben, Mikrosol a legelterjedtebb szer. Mikrosolnak semmiféle kellemetlen szaga avagy íze nincsen, mint más gyártmányoknak, miért is bárhol nyugodtan alkalmazható, anélkül hogy ember vagy állatban kárt tenne. Bővebb felvilágosítással az egyedüli gyárosok Lutz Ede és Társa, Budapest, VII., Órnagy-utca 4. szívesen szolgálnak. 1568. II.

— **Erdélyi kávé forrása a Fiumei Kávé-behozatali Társaság főtelepénél, Mátyáskirály-tér 12. (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerzhetők be. Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen fogantositunk. Telefon! 1436.**

Magyar Jelzálog-Hitelbank Képviseletége Kolozsvárról

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százaléknál, nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-25 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65 évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményt. (1001.)

A bank képviseleténél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségmentes kötvények

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilynemű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes — akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpatri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. leszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a területkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségtérítés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSZVÁRT

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcsönöket nyújt és BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

„AGRÁRIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített leveleim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönyeim: „Agraria“ Budapest.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmulja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

DRÖSSLER KÁROLY

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI. Váci-körút 59.

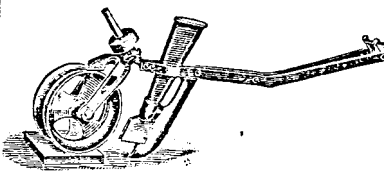
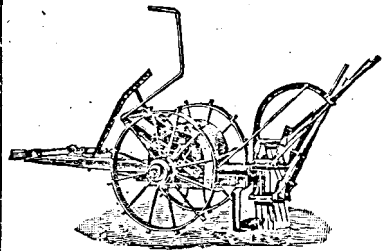
— Szabadalmazott —

BURGONYAKIEMELŐ

— GÉPEKET, —

Legujabb **RÁKÓCZI-DRILL**

Vetőgépeket, Mútrágyaszórókat és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít szolid kivitelben kedvező ár- és fizetési feltételek mellett. — Árjegyzék és prospektus ingyen 1449

Legteljesebb Magyar Levelező.

Levélminták, beadványok, folyamodványok, kérvények, családi, kereskedelmi és más levelek helyes szerkesztésére.

Szerkesztette: **KNORR ALAJOS** ny. kir. táblabíró.

Harmadik javított és bővített kiadás.

Ára füzve 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fill.

ÖNÜGYVÉD vagyis gyakorlati útmutatás jogügyletek elintézésére, okiratok a beadványok szerkesztésére, a legújabb törvények alapján, 378 irónámpéldával felvilágosítva bírák, ügyvédek, jegyzők és felek használatára, írta:

KNORR ALAJOS

köz- és váltóügyvéd, III. oszt. vaskoronarend lovagja, ny. kir. ítélőtáblai bíró. 1450. II.

Hatodik egészen átdolgozott kiadás.

VI. egészen átdolgozott kiadás, a legújabban szentesített törvényekhez alkalmazva. Ára füzve 10 kor., bekötve 12 kor.

Ifj. **NAGEL OTTÓ** könyvkiadóhivatalában Budapest, VII., Múzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában)

BENZINMOTOROK, GŐZCÉPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

BÜKKFA-SZÉN

wagonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegli sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr erdélyrészi erdészeténél

Keesed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni. Szállítunk szemet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Törlesztő kölcsönök.**Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank**

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

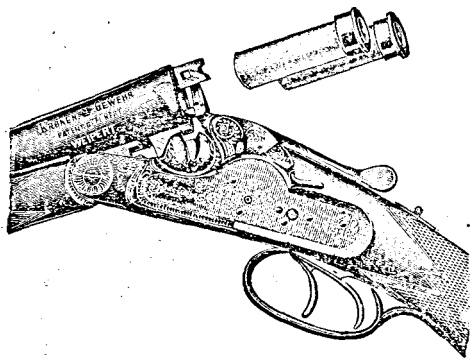
1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **mútrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:**Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál**Központi irodája: **BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám**, a hová a rendelések és mindennemű kérdézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Korona-fegyver Fükert saját szabadalmazott závarzatával.

Szabadalmazva Magyarország-Ausztriában, Nemetországban, Belgiumban, Franciaországban és Angliában.

A Fükert saját szabadalmazott závarzatával ellátott korona-fegyver a jelenkor legjobb és legkifinomott vadászfegyvere.

E tény iudokolására szolgáljon a következő rövid leírás:

Mint a fenti ábra mutatja, a korona-fegyver závarzata nem csupán az ismert 3-, 4- és 5-szörös retesz, illetve harántcsapszeg-závarzattól áll, hanem a csövek az eddigi szabad oldalakon is — melyek a tüzelésnél, különösen gyér-füstű lőpor alkalmazása mellett, nagy

gáznyomásnak vannak kitéve — be vannak foglalva s mintegy beágyazva fekszenek a csókamrát szilárdan körülfogó oldalpofákban.

A csövön alkalmazott toldalékok a pofák megfelelő részeibe kapaszkodnak és így megakadályozzák azok lecsuszását a baskitról. E két külön závarzat szilárdsága oly nagy, hogy az eddig használt závarzatokat messze felülmúlja s ezért zárótkélete-ségük oly kiváló, hogy jobb és előnyösebb már nem is képzelhető.

A korona-fegyvernél a töltés és tüzelés a lehető legkényelmesebb és leggyorsabb, mert a závarzat egyszerű nyitása által mindkét ütőszeg magától megfeszül és egyben biztosított s a kilőtt töltények hüvelyének kivetése is önműködőleg történik.

A korona-fegyver závarzatán kívül két kis kakas van, miről nemcsak könnyen felismerhető, hogy a két cső közül melyik van kiürülve, de tetszés szerint meg is feszíthető, vagy feszíteníthető az ütőszeg. — A koronafegyver löszabotossága egészen kiváló, elsőrendű. — A korona-fegyver szállítatik ugyanis, mint egy-, két- és háromcsövű puská. Részletes árjegyzéket ezekről, valamint minden más vadászfegyverről és felszerelésről kívánatra bérmentve küld:

G. Fükert, Weipert, Erzgebirge, Csehország.

Kitüntetve ő cs. és ap. kir. felsége, Ausztria császára és Magyarország királya valamint a szász és szerb király ő felségeik által. — 36 érem. 1591

Ötvös-borok.

Minden mennyiség és minőségben egyedül kaphatók

Ötvös Dánielné

bornagykereskedő pinczejéből

Telefon 511. Kolozsvár. Telefon 511.

Vezérképviselője: A Münchener Pechor és a Pilsener I., Rézvény Kőbányai Polgári és Temesvári gyártelep sörfőzdeknek.

Udvari Szállítója:

Ő Felsége a magyar királynak és osztrák császárnak.

Ő Felsége a német császárnak és porosz királynak. 1498

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye).

40 katasztrális holdon fekvő faiskolánk Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 30.000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban készlet 1 millió.

Gleditsia legjobb kerítés növényben készletünk 1 millió.

Akácza, erdősítésre alkalmas 1 1/2 millió. Disz-cserjék, sétatér, magános fák. 1352

Árjegyzék ingyen

Faiskolánk megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

2 1/2, 3, 4, 6, 8, 10 lóerő
kitünő karban levő Shuttlewort és egyéb gyártmányu 1556

— gőzgarnitúrák —

jutányos árban eladók Kállai Lajos gépgyárában Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz.

Okleveles gazdatiszt

és szeszgyár vezető, cukorrépa-termelés, állattenyésztés, hizlalás, könyvvezetés és levelezésben teljes jártassággal bir, kitünő bizonyítvánnyal rendelkezik, ez idő szerint felmondatlan állásban van, birtok bérbeadás miatt, megfelelő állást keres.

Cim: Ruzsics Lajos, okl. gazdatiszt. 1594
Alsó-Gáld, u. p. Tövis.

A címre tessék vigyázni! 1479

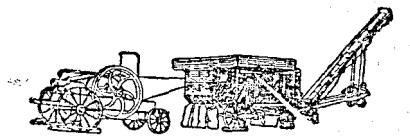
Hantz Sándor könyvkötő

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. szám.
E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készíték. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek.

- 1904. évi d.-sz.-mártoni kiállításon 5 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1903. évi beszterceli kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
- 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

KÁLLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., Gyár-u. 50.

— Teljes jótállás? kitünő fecséplésért —

A jelenkor legegyszerűbb és legtokéletesebb motorcséplő-készlete.

Gépezés nélkül könnyen kezelhetők. Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek felülmúlhatlan kitünősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József úrnál Maros-Németi (Erdély).
Zeyfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál Nagy-Enyed.
Gróf Mikos Kelemen úrnál Magyar-Csesztve.
Meskó Jakab úrnál Csikmádéfalva stb. stb.

Legbiztosabb olesó üzem!

Ajánlja teljes jótállás mellett benzinmotorai malom- és iparüzemre, valamint

**Villamos Benzinlokomobil-
Cséplőkészlelt Kettős Tisztító-
szerkezettel.**

!!!Egyedül létező újdonság!!!

Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep.

Külön mezőgazdasági géosztály:

gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb.

1454
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Irodalmi Megjelent KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA jelentés!

Könyv-, mű- és zeneműnagykereskedésében

az 1905. évre szóló

Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felölelt a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabásu alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termekéit bibliographiai csoportosításban. A könyvnaptárban előforduló művek

csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmu könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket.

Özégünk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módozatok, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék kérní az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa

• Könyv-, mű- és zenemű-
nagykereskedés és kiadóvállalat
Budapest, Ujvilág-utca 16.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)

a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

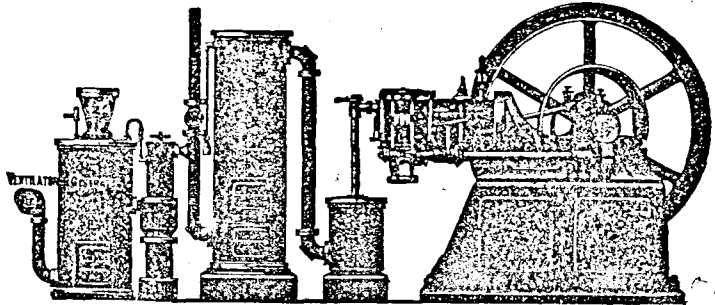
Évi gyártás kb. 80.000 Alfa separator.

Árjegyzékkel, költségmentességgel, utbaigazítással készséggel szolgálunk.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.
Altal a legjótányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők,
tisztító-rosták, korikolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planot jr.
kapálók, szecs-kavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

1242

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-ateza 18.
Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szlvő-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Birtok bérbeadás

Gróf Nemes János ur Ó méltósága tulajdonát képező 2200 magyar hold pestmegye Sári község határába fekvő birtokát

bérbe adja.

Érdeklődők minden irányba felvilágosítást kaphatnak Gáspár József uradalmi igazgatónál Hidvég, posta Brassóföldvár.

1593

BAZALTFESTÉK
a legtökéletesebb és legegyszerűbb hidegvizfesték homlokzatok és helmázolások részére. — Viharálló, mosható, tűzbiztos. —

MIKROSOL
a legjobb és leghathatósabb szer fagomba, falmállás, nyálka és penészgomba, valamint ezek okozta nedvesség és dohos levegő ellen. — Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosai

Lutz Ede és Társa, festékgyár
BUDAPEST, VII., Órnagy-utca 4.
1568 II.

GANZ és TÁRSA
vasöntő és gépgyár részvénytársaság
• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •
Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiórlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat, detacheurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

A legjobb minőségű
— juta- és len- —
ZSÁK,
vizhatlan kazal-, gép-
— és szekér- —
PONYVA
bármily méretben a
legolcsóbb gyári árban
kapható 1451

FISCHER J.
ponyva- és zsákár-
házában BUDAPEST,
V., Nádor-u. 31-33.
KÖLCSÖN-PONYVÁK
a hordás és cséplés idő-
nyére mérsékelt kölcsön-
díj mellett. — Sodrott
szőlőkötöző-fonalak,
sokkal jobb a raffiánál.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
Alapítók	"	1.278.240.— "
"	élet	200.000.— "
Tartalékok	"	455.436.11 "
Összesen:		2.333.676.11 K.

1901. évi fölösleg 90.349.— K
1902. " " 59.782.36 "
1903. " " 109.331.73 "
1904. " " 72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az igazgatóság.**